

ĐÁNH GIÁ KHẢ NĂNG PHÒNG TRỊ CỦA XẠ KHUẨN ĐỐI VỚI NẤM *Alternaria* sp. GÂY BỆNH LEM LÉP HẠT TRÊN LÚA

Lý Hùng, Lê Minh Tường

TÓM TẮT

Nghiên cứu được thực hiện nhằm tìm ra chủng nấm *Alternaria* sp. gây bệnh lem lép hạt lúa nặng nhất và tìm ra các chủng xạ khuẩn có khả năng đối kháng cao với nấm *Alternaria* sp. trong điều kiện phòng thí nghiệm. Đối với thí nghiệm khảo sát khả năng gây hại của các chủng nấm *Alternaria* spp. được bố trí hoàn toàn ngẫu nhiên với 10 nghiệm thức (10 chủng nấm *Alternaria* spp. được thu thập và phân lập tại Cần Thơ, An Giang, Trà Vinh, Vĩnh Long và Sóc Trăng) và 4 lần lặp lại trong điều kiện nhà lưới. Kết quả cho thấy trong số 10 chủng nấm được phân lập thì chủng *Alternaria*.CK1-TV (thu thập từ ruộng lúa ở huyện Cầu Kè, tỉnh Trà Vinh) gây hại nặng nhất với tỷ lệ hạt bệnh 64,9% ở 11 ngày sau chủng bệnh. Đối với thí nghiệm khảo sát khả năng đối kháng của các chủng xạ khuẩn với nấm *Alternaria* sp. cũng được bố trí hoàn toàn ngẫu nhiên với 7 nghiệm thức là 7 chủng xạ khuẩn (TG2.1, TG4.3, VL5.4, ĐT3.4, AG2.1, CT4.8, HG4.2) và 5 lần lặp lại trong điều kiện phòng thí nghiệm. Kết quả cho thấy 3 chủng xạ khuẩn CT4.8, ĐT3.4 và TG2.1 có khả năng đối kháng cao so với các chủng còn lại với bán kính vùng ức chế lần lượt 23,00 mm; 7,00 mm; 5,00 mm và hiệu suất đối kháng lần lượt 57,0%, 30,8% và 32,5% ở 15 ngày sau khi bố trí thí nghiệm. Bên cạnh đó, khả năng ức chế sự hình thành bào tử và sự mọc mầm của bào tử nấm *Alternaria*.CK1-TV của chủng xạ khuẩn CT4.8, ĐT3.4 và TG2.1 cũng được thực hiện với 5 lần lặp lại trong điều kiện phòng thí nghiệm. Kết quả cho thấy cả 3 chủng CT4.8, ĐT3.4 và TG2.1 đều thể hiện khả năng ức chế sự hình thành bào tử cao với hiệu quả ức chế sự hình thành bào tử lần lượt là 47,8%; 41,9%; 30,4% ở 11 ngày sau nuôi cấy và khả năng ức chế sự mọc mầm của bào tử cao với hiệu quả ức chế sự mọc mầm của bào tử lần lượt là 42,2%; 43,2%; 25,4% ở 24 giờ sau xử lý.

Từ khóa: *Alternaria* sp., bệnh lem lép hạt, phòng trừ sinh học, xạ khuẩn.

Người phản biện: GS.TS. Nguyễn Văn Tuất

Ngày nhận bài: 10/3/2020

Ngày thông qua phản biện: 10/4/2020

Ngày duyệt đăng: 17/4/2020